

¿EUA: el nou objectiu?

Els interessos nord-americans ubicats en territori català no han estat fins ara objectius habituals de Terra Lliure. L'últim atemptat, al consolat EUA, però, fa pensar que ben bé poden esdevenir un blanc concret en moments en què l'opinió pública està especialment sensibilitzada per la qüestió EUA.

Josep-M. Pasqual

Un artefacte explosiu compost per uns dos quilos de pólvora prem-sada va esclatar a la una del migdia de dimecres —14 d'octubre—, a la seu del consolat que els Estats Units d'Amèrica tenen a Barcelona. A les set de la tarda, sis hores després de començar l'acció era reivindicada per Terra Lliure.

Els interessos nord-americans ubicats en territori català no constitueixen un dels objectius habituals de Terra Lliure, però sí que poden convertir-se en un objectiu concret en dates en què l'opinió pública està especialment sensibilitzada per la qüestió EUA. En aquest sentit, l'octubre que ja acaba ha aportat el requisit indispensable.

El mes dels nord-americans

Fa uns dies van ser les maniobres militars Hispex-87, conjuntes entre els exèrcits espanyol i nord-americà. Mentre la voluntat política del poble de Catalunya, expressada en referèndum, s'havia manifestat contrària a l'OTAN, les Hispex utilitzaren part del país i de la Mediterrània com a teòric escenari de tàctiques preparatòries de la guerra. Per arrodonir la contradicció, les maniobres eren «contra» el Pacte de Varsòvia. Iniciativa per Catalunya, tercera força parlamentària catalana, dissabte dia 19 ja va denunciar les Hispex-87 i va condemnar «la participació de tropes estrangeres en el territori nacional català pel que d'agressió a la nostra sobirania representa».

Des del dia abans de l'atemptat, executius d'una vintena d'empreses nord-

americanes s'estaven a Barcelona per establir contactes comercials amb empreses catalanes. El viatge dels empresaris EUA estava organitzat pel mateix consolat, amb la col·laboració de la Cambra de Comerç, la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona.

També des de fa un parell de diumenges, la Rambla de Barcelona és un autèntic envelat, coberta de pancartes amb llegendes antimilitaristes i pacifistes. És una mena d'avanzada de la 'Setmana del Desarmament' —del 24 d'octubre a l'1 de novembre—, que aplegarà diversos actes i mobilitzacions.

Tampoc no queda lluny la data del 15 de novembre, en la qual expira el termini per la denúncia, per part del govern espanyol, del Tractat Bilateral amb els EUA, que permet la presència de les forces militars nord-americanes. Això, conjuntament amb les maniobres militars Hispex-87, els contactes comercials catalano-nord-americans 'Setmana contra les Bases i la VI Flota', han fet d'octubre un mes conjuntament propici per convertir el consolat dels EUA en blanc de la propaganda armada de Terra Lliure.

L'atemptat al consolat

La cònsola nord-americana es diu

DOMÈNEC LUMBERT

Ruth Davis i fa set mesos que està destinada a Barcelona. El consolat és a la quarta planta del número 33 de la Via Laietana, prop de la Catedral i de la Prefectura Superior de Policia.

Algú devia deixar-hi una bossa amb els dos quilos de pólvora premsada mesclada amb algun altre producte. L'explosiu casolà va quedar arraconat al replà de l'escala, en un moment en què els dos agents de les FOP encarregats de la vigilància estaven dintre del pis.

Entre altres mesures de seguretat, a la porta del carrer també hi ha policies, guàrdies privats de seguretat dins l'edifici i, dintre el pis on hi ha el consolat, un circuit tancat de televisió.

L'explosió va causar greus desperfectes a l'escala de l'edifici i a l'ascensor. Segons Peter Cecere, portaveu de l'ambaixada diplomàtica, aquests danys s'han d'avaluar en 50 milions de pessetes. A l'interior del consolat, les destrosses van ser ben poques. Vidres trencats i desperfectes en la sala d'informàtica són el balanç negatiu del ma-

DOMÈNEC UMBERT

Un moment de l'evacuació (dalt) a què es veieren sotmesos els veïns del consolat EUA a causa de la inutilització de l'escala (esquerra).

terial afectat. A conseqüència de l'ona expansiva, van resultar ferides vuit persones, totes lleus. Altres veïns van ser atesos de crisis nervioses. Una trentena de persones van ser evacuades per la finestra amb escales mecàniques, pel perill d'enderroc. El trànsit va estar una hora tallat.

Al mateix edifici del consolat dels EUA hi ha oficines del Servei de Protecció de Menors de la Generalitat, oficines de la Diputació, de la Federació de Municipis de Catalunya i de la Confederació Hidrogràfica del Pirineu Oriental i de diverses empreses.

Ressò internacional

Si bé és habitual que el consolat nord-americà rebi nombroses amenaces de bomba, en ocasió de l'atemptat de dimecres no va haver-hi cap telefonada prèvia que avisés de la col·locació d'una bomba. Normalment, les amenaces que rep el consolat van lligades a successos polítics que protagonitzen els EUA. Quan el bombardeig contra Líbia, de l'any passat, es van rebre amenaces, insults i intimidacions que afectaven els familiars dels diplomàtics. El mateix va passar quan recentment la VI Flota va escometre una llanxa iraniana.

Peter Cecere, després d'un *hello* amb cantarella assajada, canvia immediatament el to de veu i expressa el seu enuig per com els mitjans informatius van donar la notícia de l'atemptat. «Sí —diu—, els diaris n'han parlat, però la portada se la va endur l'apagada de llum que el mateix dimecres a la nit va

deixar Catalunya quatre hores a les fosques. Als EUA l'atemptat de Barcelona va tenir més incidència en els informatius que no a Barcelona. *The Washington Post* va dedicar-li un extens article. I, en general, la notícia de l'atemptat va ser una de les més comentades en els informatius nord-americans».

Un indicador de la importància política de l'atemptat contra el consolat va produir-se pocs minuts després del fet. Entre altres personalitats, van traslladar-s'hi Agustí Bassols, Josep-Manuel Basáñez i Joaquim Molins, respectivament consellers de Governació, d'Economia i Finances i de Comerç, Consum i Turisme, de la Generalitat de Catalunya. Així com Pasqual Maragall, alcalde de Barcelona.

L'autoria de Terra Lliure no es dona encara per segura des dels mitjans policials. Les característiques de l'atemptat s'allunyen molt dels mètodes utilitzats per ETA. Per aquesta causa la Brigada Regional d'Informació ja han descartat aquesta autoria, però, en canvi, dos elements de complicació poden conduir al fet d'un ajornament de l'atribució oficial a algun altre grup armat. Si la reivindicació de Terra Lliure s'efectuava mitjançant una telefonada al *Diari de Barcelona*, al cap de tres hores, una veu de dona també reivindicava l'atemptat, ara en nom d'un anomenat Exèrcit Roig Català d'Alliberament —ERCA—. Pel seu costat, responsables de la Seguretat de l'Estat, van expressar el temor que darrere l'atemp-

tat hi hagués grups radicals àrabs, empesos per les tensions del Golf Pèrsic.

Ja hi ha dos precedents d'atemptats no resolts, precisament contra empreses amb capital nord-americà. L'un, el del 14 de maig passat, en què va esclatar un artefacte a les oficines de General Electric, del 232-234 de la Via Augusta, a Barcelona. L'altre, el 16 de

tefacte de poca potència va esclatar en un edifici de la Companyia Telefònica. El resultat, cap ferit i més de mig milió de pessetes en destrosses.

El 12 d'octubre, coincidint amb la primera «Fiesta Nacional», un artefacte esclatava en un repetidor de TVE instal·lat a Sant Jeroni, a Montserrat. Com que l'explosió només va afectar la porta i part de l'equip, però no l'an-

espanyol als Països Catalans, les entitats que donen suport als Jocs Olímpics del 1992 i la defensa ecològica.

Cronologia de les darreres accions

En el número 152 d'EL TEMPS, hi ha una cronologia de les accions de Terra Lliure executades entre setembre de 1986 i abril de 1987. Fins al 10 de setembre, data en què «un error» —segons la mateixa Terra Lliure— va significar la primera víctima civil, el llistat ha augmentat.

El 9 de maig, artefacte contra la sucursal del banc Central situada a la cruïlla dels carrers Aragó i Clot de Barcelona. Ni danys personals, ni grans destrosses materials. El 25 de juny, una bombona de càmping-gas, una llauna de gasoil, un transmissor i una pila elèctrica destrossaven la planta de la Delegació d'Hisenda, a Igualada. Entre els ferits lleus, alguns funcionaris de Policia.

El 12 de juliol, un artefacte destrossa el cotxe d'un policia nacional, a l'Hospitalet de Llobregat.

El 25 de juliol, a la ciutat de Castelló, un explosiu provoca danys materials en una oficina del Banco Hispanoamericano. Cap ferit.

El 3 d'agost, la bomba explota a Barcelona, a la sucursal número 23 del Banco de Santander. Cap víctima i destrosses de poca quantia.

El 23 d'agost, un artefacte esclata en un abocador d'escombraries en construcció, a Besalú. Una màquina anivelladora, d'una empresa no relacionada amb l'obra, va quedar malmesa.

El 31 d'agost, esclata un artefacte a Sant Cugat del Vallès, prop d'una comissaria de la Policia Nacional. Al cap de mitja hora, al barri de la Salut, de Barcelona, prop d'una antiga caserna de la Guàrdia Civil, esclatava un altre artefacte. Cap ferit i destrosses de diversa consideració.

El 7 de setembre, una olla a pressió plena de líquid inflamable i activada per un mecanisme de rellotgeria s'encèn prop d'on viu Carles Ferrer Salat, president del Comitè Olímpic Espanyol. El 10 de setembre, un artefacte amb tres quilos de pólvora premsada esclata a l'interior d'un armari, provoca l'enderrocament del sostre i de la paret de la casa del costat, que aixafen Emília Aldomà, una dona de 62 anys. Era la primera víctima civil de Terra Lliure. □

L'atemptat al consolat nord-americà, tot i no provocar ferits, s'allunya ja, segons la policia, de la «mediocritat» que havia envoltat fins ara les accions de Terra Lliure.

juny, en aquesta mateixa ciutat, a l'edifici Herón-Diagonal, on hi ha la seu de la multinacional nord-americana Hewlett Packard.

Igual com en el cas del consolat dels EUA, contra General Electric i Hewlett Packard van utilitzar-se explosius d'escassa potència, amb pólvora premsada, alguna mescla cloratada, i sense metralla. En les tres ocasions, malgrat la reivindicació de Terra Lliure, la policia dubta.

Terra Lliure trenca la treva

Tret d'un atemptat errat contra unes antigues instal·lacions de TVE a l'Hospitalet de Llobregat, evitat amb la desactivació d'un artefacte explosiu que havia anat a parar a l'interior d'un contenidor d'escombraries, es pot assegurar que després de la mort d'Emília Aldomà, veïna de les Borges Blanques, Terra Lliure havia fet una pausa en la seva activitat.

El recés es va trencar el 7 d'octubre a l'Avinguda del Port, a València. A quarts de dues de la matinada, un ar-

tefacte, l'emissió televisiva no es va interrompre.

Al cap de dos dies, l'ona expansiva d'un artefacte de mitjana potència destrossava una cabina telefònica situada prop del carrer de Zamenhof, a València. Tampoc no va haver-hi ferits, però alguns vehicles van quedar-ne afectats.

L'atemptat contra el consolat nord-americà a Barcelona, no obstant això, s'allunya de la «mediocritat» —segons qualifiquen fonts policials— que havia envoltat les accions de Terra Lliure des de la seva creació l'estiu de 1980, i representa un salt qualitatiu, perquè ha estat realitzat en una hora punta, en un carrer cèntric i perquè anava contra un objectiu que permet obtenir-ne rendibilitat política, almenys entre determinats sectors antiatlantistes.

De la mateixa manera que dèiem al començament que els interessos nord-americans ubicats en territori català no són un dels objectius habituals de Terra Lliure, els objectius prioritaris de l'organització armada són tres: els interessos de l'administració de l'estat